

Consulta relativa a: Projecte de decret de règim sancionador en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació

1. Problemes que es pretenen solucionar

L'aprovació d'aquest reglament és un mandat legal que es deriva d'allò establert a la disposició final 2a, apartat 1, de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació. D'acord amb aquesta disposició, el Govern i els departaments de la Generalitat, en l'àmbit de les competències respectives, han de dictar en el termini de vuit mesos el reglament de desplegament del règim sancionador i la resta de disposicions que siguin necessàries per a l'execució dels preceptes d'aquesta Llei.

Mentre no s'aprovi aquest reglament, els procediments sancionadors s'han de tramitar d'acord amb allò establert al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat. Aquest decret no s'adapta a les especificitats dels procediments sancionadors que es deriven de l'aplicació de la Llei 19/2020. En concret, i entre d'altres aspectes, el Decret 278/1993 no contempla quin ha de ser el paper de la víctima en el procés sancionador. Tampoc especifica amb quins criteris es podrà delegar la capacitat sancionadora en matèria de lluita per a la igualtat i la no-discriminació als ens locals, en quines circumstàncies les sancions econòmiques podran ésser substituïdes per mesures alternatives, o de quina manera es podrà reparar el dany causat a la víctima d'una infracció administrativa en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació.

En definitiva, tot plegat fa que sense un reglament que desplegui el règim sancionador, la implementació de diversos aspectes previstos a la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació sigui necessàriament incompleta.

2. Els objectius que es volen assolir

- Millorar l'exercici efectiu de la potestat administrativa sancionadora en l'àmbit de la igualtat i no-discriminació
- Facilitar la prevenció i eliminació de les formes de discriminació previstes a la Llei 19/2020

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

- Opció de "no fer res" o mantenir la situació actual
L'opció de no desenvolupar el projecte de decret de règim sancionador en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació és difícilment imaginable, en tant que suposaria l'incompliment de la previsió establerta per la disposició final 2a, apartat 1, de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.
Més enllà d'això, la manca d'un decret específic en matèria sancionadora en l'àmbit de la igualtat de tracte i la no-discriminació, implicaria:
 - a. que bona part de l'articulat de la Llei 19/2020 no es podria aplicar de manera completa, atesa la manca d'un desenvolupament específic
 - b. que els procediments en matèria sancionadora caldria seguir instruint-los d'acord amb el Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment

sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i per la normativa aprovada posteriorment en l'àmbit procedimental. Aquestes normatives no cobreixen les necessitats específiques derivades de la tramitació d'expedients en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació.

- Opció de desenvolupar “solucions intermèdies”
Es planteja l'opció de desenvolupar algun “procediment alternatiu” a l'aprovació del decret de règim sancionador, com ara una instrucció de caire intern que inclogués criteris interpretatius pel que fa a l'aplicació del règim sancionador previst a la Llei 19/2020,
Aquesta opció sembla insuficient, atès que implicaria:
 - a. La impossibilitat de disposar d'un document de naturalesa normativa que vinculés a la ciutadania. Cal tenir en compte que les instruccions són simplement recomanacions de caire intern.
 - b. La impossibilitat de desenvolupar aspectes claus previstos a la Llei 19/2020, com establir quins són els drets de la víctima en aquests procediments o quins han de ser els criteris per a garantir la reparació del dany que ha patit.

- Opció preferida, desenvolupar una norma amb rang de decret
Aquesta opció implicaria:
 - a. Donar compliment legal a les previsions que estableix la pròpia llei amb efectes vinculants a tercers
 - b. Desenvolupar l'articulat d'aquesta llei en matèries com ara la reparació de danys de les víctimes, la delegació de competències cap als ens locals o el paper de les víctimes en aquests procediments.
 - c. Donar satisfacció a una demanda social exposada per diversos grups socials que han estat i són víctimes habituals de la discriminació (col·lectiu LGBTI, minories ètniques, religioses, etc.)

4. Els impactes econòmics, socials i ambientals més rellevants de les opcions considerades.

- a. Impactes sobre drets fonamentals:
 - El projecte de reglament facilitarà la correcció d'infraccions que han suposat una vulneració del dret a la igualtat de tracte i no-discriminació.
 - El projecte de reglament facilitarà la prevenció i dissuasió de noves infraccions que suposin una vulneració del dret a la igualtat de tracte i no-discriminació
 - El projecte de reglament facilitarà la reparació de les persones que han vist vulnerat el seu dret a la igualtat de tracte i no-discriminació
 - El projecte de reglament facilitarà l'exercici d'altres drets fonamentals com ara la llibertat de pensament, consciència i religió.
 - El projecte de reglament facilitarà la plena inclusió de diferents col·lectius socials, en particular, d'aquells que històricament han estat víctimes de discriminació com ara, minories ètniques, minories religioses, minories lingüístiques, discapacitats, col·lectiu LGBTI, etc.

- b. Impactes socials:
 - El projecte de reglament facilitarà l'accés a les prestacions socials, inclosos els serveis socials d'interès general, especialment de les persones en risc d'exclusió social i procedents d'entorns desfavorits

- El projecte de reglament facilitarà l'accés a béns i serveis bàsics, especialment de les persones en risc d'exclusió social i procedents d'entorns desfavorits
 - El projecte de reglament permetrà que els actors i les parts interessades rebin el mateix tracte per part de les administracions públiques, respectant la seva diversitat. Altrament podran ser sancionats.
 - El projecte de reglament permetrà que els ens locals assumeixin la potestat sancionadora d'acord amb allò establert a la Llei 19/2020.
 - El projecte de reglament permetrà que les víctimes d'infraccions administratives en l'àmbit de la discriminació puguin conèixer millor quins són els seus drets en aquest procediment sancionador.
 - El projecte de reglament permetrà implementar mesures de formació i sensibilització sobre les persones que han comès infraccions en l'àmbit de la discriminació, amb l'objectiu d'evitar que es reproduïxin en el futur.
 - El projecte de reglament permetrà una millor protecció a les víctimes d'infraccions en l'àmbit de la discriminació, així com a les seves famílies i als possibles testimonis d'aquests fets.
- c. Impactes econòmics: No es preveu que la implementació d'aquest decret comporti cap impacte econòmic
- d. Impactes ambientals: No es preveu que la implementació d'aquest decret comporti cap impacte ambiental
- e. Impacte pressupostari en els recursos personals i materials de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals: El projecte de reglament no generarà per si mateix cap impacte pressupostari en termes de recursos personals i materials de les diferents administracions públiques implicades en el seu desplegament. Cal tenir en compte que la Llei 19/2020 conté un règim d'infraccions i sancions que és d'aplicació des del moment en què aquesta norma va entrar en vigor. Per tant, les càrregues administratives que es derivin de la instrucció dels expedients sancionadors previstos per la Llei seran les mateixes independentment de si s'aprova un reglament sancionador específic o no.